

PATVIRTINTA
Šiaulių lopšelio-darželio „Dainelė“
direktorius 2022 m. spalio 17 d.
įsakymu Nr. V-100

LOPŠELIO - DARŽELIO „DAINELĖ“ VAIKŲ APŽIŪROS DĖL ASMENS HIGIENOS TVARKOS APRAŠAS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Lopšelio – darželio „Dainelė“ vaikų apžiūros dėl asmens higienos tvarkos aprašas (toliau – Aprašas) nustato vaikų apžiūros dėl asmens higienos organizavimą, profilaktinę vaikų tikrinimo tvarką ir veiksmus, nustatčius pedikuliozės ar niežų atvejus lopšelyje-darželyje „Dainelė“ (toliau – lopšelis-darželis).

2. Šiame Apraše vartojamos sąvokos:

2.1. Asmens higiena – atskira higienos dalis, kuri tiria kūno, drabužių, avalynės priežiūrą, atitinkančias asmens amžiaus anatomines-fiziologines savybes, padedančias išsaugoti sveikatą ir sudaryti higieninio elgesio įpročius;

2.2. Pedikuliozė (utėlėtumas) – tai užsikrėtimas utėlėmis.

2.3. Niežai – odos liga, kurią sukelia smulkios niežinės erkės. Užsikrečia žmogus nuo žmogaus glaudaus kontakto metu bei naudodamasis sergančiojo asmeninėmis kūno priežiūros priemonėmis. Ligai būdingas intensyvus niežėjimas.

II SKYRIUS APŽIŪROS DĖL VAIKŲ ASMENS HIGIENOS ORGANIZAVIMAS

3. Tėvai (globėjai, rūpintojai), pasirašydami dvišalę ugdymo sutartį su lopšeliu-darželiu, patvirtina sutikimą dėl vaiko asmens higienos apžiūros lopšelyje-darželyje.

4. Visų vaikų, ugdomų pagal ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo programas, apžiūrą dėl asmens higienos atlikti rekomenduojama po vasaros atostogų ir pagal epidemiologines reikmes.

5. Lopšelio-darželio visuomenės sveikatos specialistas, vykdamas sveikatos priežiūrą mokykloje (toliau – Specialistas) atlieka vaikų asmens higienos ir pedikuliozės profilaktinius patikrinimus, gavus informaciją apie utėlėtumą ar niežus iš tėvų, grupės darbuotojų ir pagal epidemiologines reikmes.

III SKYRIUS PROFILAKTINĖ VAIKŲ TIKRINIMO TVARKA

6. Pastebėjus utėlėtumo ar niežų atvejus, darbuotojai nedelsiant informuoja lopšelio-darželio Specialistą.

7. Atliekant patikrinimą Specialistas ir/ar grupės pedagogas turi elgtis korektiškai ir kvalifikuotai.

8. Tikrinimo metu turi būti imamasi visų priemonių, apsaugančių vaiką nuo viešo izoliavimo, pažeminimo ir kitų neigiamų pasekmių (pokalbiai korektiški, konfidencialūs).

9. Jei apžiūros metu nustatoma, kad vaikas gali būti užsikrėtęs pedikulioze ar niežais, po atlikto grupės patikrinimo Specialistas:

9.1. susisiekiama su vaiko tėvais (globėjais, rūpintojais) telefonu informuoja apie apžiūros rezultatus;

9.2. įtariant pedikuliozė ar niežus ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo vaikui kviečia tėvus (globėjus, rūpintojus) atvykti jį pasiimti (privaloma);

9.3. rekomenduoja susisiekti su gydytoju dėl diagnozės nustatymo ir gydymo paskyrimo, taikyti šeimoje pedikuliozės ar niežų prevencines priemones;

9.4. informuoja, kad vaikas į lopšelių-darželį gali sugrįžti tik tada, kai yra visiškai išgydytas;

9.5. užpildo Pranešimo apie apžiūrą dėl asmens higienos formą (toliau – Pranešimas) (1 priedas), kurią kartu su atitinkamomis atmintinėmis apie pedikuliozę ir prevencines priemones (2 priedas) ar niežus ir prevencines priemones (3 priedas) pateikia į lopšelių-darželį atvykusiems tėvams (globėjams, rūpintojams);

9.6. tikrinimo rezultatus žymi Patikrinimo dėl asmens higienos registravimo žurnale (4 priedas).

10. Vaikas, kurio galvos plaukuose rasta utėlių, neturi būti tuoj pat atskirtas nuo kitų vaikų, be to, jis gali likti lopšelyje-darželyje iki dienos pabaigos.

11. Grupėje, kurioje buvo nustatytas utėlėtumo atvejis, Specialistas ar mokytojas, tos grupės tėvams, el. dienyne musudarzelis.com išsiunčia laiškus-pranešimus, kuriais rekomenduojama patikrinti savo vaikų galvos plaukus, dėl galimo užsikrėtimo utėlėmis (5 priedas).

12. Specialistas informuoja lopšelio-darželio bendruomenę ir rekomenduoja patikrinti vaikų galvas dėl galimo užsikrėtimo utėlėmis bei suteikia informaciją apie pedikuliozės profilaktiką.

13. Vaikas į lopšelių-darželį gali sugrįžti tik tada, kai utėlės išnaikinamos (t.y. nerandama nei utėlių, nei glindų). Įstaiga gali pareikalauti iš tėvų raštiško patvirtinimo, kuriame tėvai/globėjai nurodo, kokiomis priemonėmis ir kada buvo pradėtas vykdyti utėlių naikinimas.

14. Vaikui grįžus į lopšelių-darželį Specialistas atlieka pakartotinį asmens higienos patikrinimą dėl taikyto pedikuliozės ar niežų gydymo kokybės.

15. Jei pakartotinio patikrinimo metu vaikui nustatomas galimas pedikuliozės ar niežų atvejis, Specialistas informuoja apie tai tėvus (globėjus, rūpintojus) telefonu ir raštu bei rekomenduoja pakartotinai kreiptis į gydytoją.

16. Jeigu vaikui nustačius galimą užsikrėtimo pedikulioze ar niežais atvejį, tėvai (globėjai, rūpintojai) atsisako gydyti savo vaiką ir piktybiškai nereaguoja į Specialisto pranešimus, Specialistas raštu informuoja lopšelio-darželio direktorių ar jo įgaliotą atstovą arba socialinį pedagogą ir kviečia bendradarbiauti sprendžiant iškilusią problemą siekiant užkirsti kelią pedikuliozės ar niežų plitimui lopšelyje-darželyje.

17. Jeigu vaiko tėvai (globėjai, rūpintojai) ir toliau nereaguoja į lopšelio-darželio reikalavimus taikyti pedikuliozės ar niežų gydymą, organizuojamas lopšelio-darželio vaiko gerovės komisijos posėdis, kuriame svarstomas galimos vaiko nepriežiūros atvejis ir apie tai informuojamas savivaldybės tarpinstitucinio bendradarbiavimo koordinatorius.

18. Nacionaliniam visuomenės sveikatos centrui informavus lopšelių-darželį apie užkrečiamų ligų (pedikuliozės, niežų ir kt.) atvejį ar (ir) protrūkį arba Specialistui nustačius galimą užsikrėtimą pedikulioze ar niežais, atsižvelgiant į jo rekomendacijas, lopšelis-darželis organizuoja:

18.1. Patalpų, įrenginių, žaislų, inventoriaus valymą ir dezinfekciją bei užsikrėtusiojo patalynės užvalkalų ir rankšluosčių skalbimą pagal specialistų, vykdančių užkrečiamųjų ligų epidemiologinę priežiūrą ir kontrolę, nurodymus.

18.2. Bendruomenės narių informavimą raštu apie užkrečiamosios ligos profilaktikos priemonių taikymą (pvz., profilaktiškai pasitikrinti/patikrinti vaiką ir (ar) kitus šeimos narius dėl pedikuliozės ir esant poreikiui taikyti kitas prevencijos priemones).

18.3. Užkrečiamųjų ligų profilaktikai skirtus mokomuosius užsiėmimus ir renginius.

IV SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

19. Su šiuo Aprašu pasirašytinai supažindinami už vaikų ugdymą ir priežiūrą atsakingi darbuotojai.

20. Informacija apie mokinius, kuriems apžiūrų metu įtariama pedikuliozė ar niežai, turi būti disponuojama tiek, kiek reikalinga vaiko teisei būti sveikam užtikrinti, tačiau nepažeidžiant jo teisės į privatų gyvenimą, asmens neliečiamybę, todėl ši informacija gali būti teikiama tik Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka.

Šiaulių lopšelio – darželio „Dainelė“
 vaikų apžiūros dėl asmens higienos
 tvarkos aprašo
 1 priedas

(Pranešimo apie apžiūrą dėl asmens higienos forma)

Gerbiami tėvai (globėjai, rūpintojai),

Informuojame, kad atlikus Jūsų sūnui/dukrai/globotiniui(-ei) _____
 _____ asmens higienos patikrą, buvo rasta glindų/utėlių/niežų (pabraukti).
 Tačiau tai dar nereiškia, kad Jūsų namuose nesilaikoma higienos reikalavimų.

Prašome kreiptis į šeimos gydytoją dėl diagnozės patvirtinimo ir gydymo paskyrimo, taip pat šeimoje taikyti atitinkamas pedikulozės/niežų (pabraukti) prevencines priemones pagal pateiktą atmintinę.

Į mokyklą Jūsų vaikas gali sugrįžti tik tada, kai yra visiškai išgydytas.

Jei iškilo klausimų, skambinkite telefonu (8 41) 55 28 73 arba +370 682 33 234

Dėkojame.

Pranešė

 (pareigos, vardas, pavardė, parašas)

Prašome užpildyti, pasirašyti ir grąžinti šią dalį visuomenės sveikatos specialistui, vykdančiam sveikatos priežiūrą mokykloje:

Vaiko vardas, pavardė, _____

Panaudotos priemonės pavadinimas _____

Gydymo pradžios data _____

Data, kada vaikas grįžo į lopšelių-darželį _____

Vieno iš tėvų (globėjų, rūpintojų) parašas _____

Šiaulių lopšelio – darželio „Dainelė“
 vaikų apžiūros dėl asmens higienos
 tvarkos aprašo
 2 priedas

ATMINTINĖ APIE PEDIKULIOZĘ IR PREVENCINES PRIEMONES

Kas yra galvos utėlės?

Galvos utėlės yra maži pilkai rudos spalvos vabzdžiai, sezamo sėklos dydžio, gyvena žmonių plaukuose ir maitinasi žmogaus krauju. Utėlės deda mažus, baltus, ovalo formos kiaušinius ir juos priklįuoja prie plauko, arti šaknies. Gyvą galvos utėlę sunku pamatyti, bet atidžiai apžiūrint plaukus gerai matomi kiaušiniai (glindos). Utėlių kiaušinių ir gyvų utėlių dažniausiai randama plaukuose už ausų, kaktos ir pakaušio srityje. Pirmasis užsikrėtimo utėlėmis ženklas yra galvos niežulys, kuris atsiranda dėl galvos utėlių įkandimo.

Kaip užsikrečiama galvos utėlėmis?

Galvos utėlėmis dažniausiai užsikrečia ikimokyklinio ir pradinės mokyklos amžiaus vaikai. Vaikai užsikrečia utėlėmis nuo kitų vaikų per artimą kontaktą (galva su galva), žaisdami, sportuodami ar pogulio metu. Galvos utėlės gali plisti dalijantis su utėlėmis užsikrėtusiu vaiku šukomis, kepurėmis ar mokyklos spintele. Jūs negalite platinti utėlių kiaušinių, tik gyvas utėles. Galvos utėlės neplatina ligų.

Bet kuris vaikas gali užsikrėsti galvos utėlėmis. Nesvarbu, kur jis gyvena, kurią mokyklą lanko, berniukas ar mergaitė, juodaodis, baltaodis ar rudaodis. Tai nereiškia, kad vaikas serga arba nešvarus. Tai tikrai nereiškia, kad jis turi neprižiūrinčius tėvus. Vaikai užsikrečia galvos utėlėmis gana dažnai, daugybė vaikų užsikrečia bent kartą per metus.

Kaip atsikratyti galvos utėlių?

Naudokite pedikuliocidus, kuriuos rekomenduoja gydytojas ar vaistininkas. Tiksliai vadovaukitės nurodymais ant pakuotės. Pašalinkite kaip galima daugiau kiaušinių specialiomis šukomis. Mirkykite šukas ir šepečius 5–10 minučių utėlių naikinimo šampūne arba 1 valandą karštame 60°C temperatūros vandenyje. Paklodes, užvalkalus ir kitą patalynę skalbimo mašinoje skalbkite kiek įmanoma karštesniame vandenyje. Nescalbiamus daiktus sudėkite į plastikinį maišelį ir laikykite 1 savaitę. Kruopščiai išsiurbkite minkštus baldus, kilimus ir čiužinius. Naudokite pedikuliocidus antrą kartą, praėjus 7–10 dienų po pirmojo gydymo (arba vadovaukitės produkto gamintojo rekomendacija). Plaukų kirpti nebūtina.

Kaip neužsikrėsti utėlėmis pakartotinai?

1. Išmokykite šeimos narius atpažinti utėlių kiaušinius, žinokite, kaip utėlės plinta, reguliariai tikrinkite kiekvieno asmens plaukus.
2. Radę utėlių, kruopščiai atlikite rekomenduojamą gydymą. Praneškite apie tai mokyklai, kuri gali patikrinti glaudžius ryšius turėjusius asmenis ir užkirsti kelią ligos plitimui mokykloje.
3. Priminkite vaikams, kad jie nesikeistų šukomis, šepečiais, plaukų priežiūros prietaisais, ausinėmis, kepurėmis, drabužiais, patalyne, paltais ir kt.
4. Paprašykite mokytojos, kad kiekvienas klasės/grupės vaikas mokykloje turėtų atskirą vietą striukei, kepurei ir kitiems asmeniniams daiktams laikyti.

Atmintinė parengta pagal Užkrečiamųjų ligų ir AIDS centro metodines rekomendacijas „Pedikuliozės profilaktika ir kontrolė“.

Šiaulių lopšelio – darželio „Dainelė“
vaikų apžiūros dėl asmens higienos
tvarkos aprašo
3 priedas

ATMINTINĖ APIE NIEŽUS IR PREVENCINES PRIEMONES

Kas yra niežai?

Niežai yra odos liga, kurią sukelia niežinė erkė. Patelė įsigraužia į viršutinį odos sluoksnį. Urvas primena tunelį, kuriame niežinė erkė sudeda kiaušinius ir tuština. Pagrindinis niežų požymis – stiprus niežėjimas. Dažniausiai niežėjimas pasireiškia vakare ir naktį. Erkė gali išplisti viso kūno odoje, bet paprastai pakenkia rankų, riešų, alkūnių, krūtinės, pažastų, juosmens ir kirkšnių odą. Asmenys, kurie niekada nebuvo užsikrėtę niežais, pirmuosius požymius pastebi praėjus 4–6 savaitėms nuo sąlyčio su sergančiuoju niežais. Pakartotinai niežais užsikrėtę asmenys pirmuosius požymius gali pajusti daug greičiau, t. y. 1–7 dieną po užsikrėtimo.

Kaip užsikrečiama niežais?

Niežais gali užsikrėsti kiekvienas. Dažniausiai serga 0–17 metų amžiaus žmonių grupė (apytiksliai pusė visų sirgusiųjų). Daugiausia atvejų registruojama rudenį ir žiemą, mažiausiai – vasarą. Niežinė erkė plinta nuo žmogaus ant žmogaus tiesioginio jų odos kontakto metu arba dalijantis lovos skalbiniais, drabužiais ir kt. asmens higienos reikmenimis su žmogumi, sergančiu niežais. Sergantis asmuo gali platinti niežines erkes nuo užsikrėtimo momento iki sėkmingo gydymo pabaigos. Niežais užsikrėsti galima pakartotinai.

Kaip gydoma?

Vaistus skiria gydytojas. Tiksliai vadovaukitės nurodymais ant pakuotės. Sergantysis atskiriamas nuo kolektyvo gydymo laikotarpiu. Prieš vaistų vartojimą, pirmiausia sergantysis išmaudomas su muilu ir šiltu vandeniu. Tada tepamas kremas plonu sluoksniu nuo galvos plaukų linijos iki kojų pėdų, nepaliekant neišteptų odos raukšlių, vidinių odos paviršių ir genitalijų. Netepti vaistų arti akių ir burnos. Jei vaistai nuplaunami plaunant rankas, pasinaudojus tualetu ir pan., vaistais įtrinti reikėtų nuplautas vietas pakartotinai. Rankų ir kojų pirštų nagai prieš vartojant vaistus turi būti nukarpomi ir vaistai įterpiami po nagais. Sergantis niežais asmuo namuose turi turėti asmeninį rankšluostį, lovos skalbinius ir atskirą nuo kitų šeimos narių miegamą vietą. Privalo laikytis asmens higienos taisyklių: laiku maudyti, keisti apatinius drabužius, naudotis individualiais kūno priežiūros reikmenimis.

Ligonio drabužiai, patalynės užvalkalai, naudoti 4 dienos iki gydymo, skalbiami karštame vandenyje ir džiovinami mažiausiai 60°C temperatūroje arba virinami 1–2 proc. sodos tirpale ar su skalbimo priemonėmis 10 min. nuo užvirimo. Neskalbiami daiktai sudedami į plastikinį maišelį ir laikomi 4 dienas. Minkšti baldai, kilimai siurbiami dulkių siurbliu, o dulkių siurblio maišas (turinys) dedamas į plastikinį maišą ir šalinamas su atliekomis. Plastikiniai, metaliniai ar mediniai paviršiai šluostomi 1–2 proc. sodos tirpalu. Valant ligonio kambarį ypač kruopščiai šluostomi dažniausiai liečiami daiktai (durų rankenos, krėslų atramos). Žaislai plaunami karštame vandenyje su muilu. Minkšti žaislai 20 min. džiovinami mažiausiai 60°C temperatūroje.

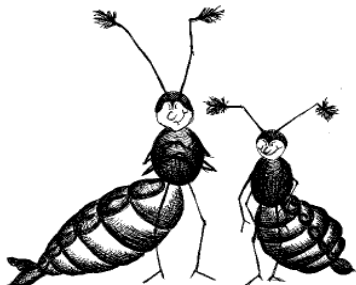
Kaip apsisaugoti nuo niežų plitimo?

1. Bendrųjų higienos taisyklių laikymasis.
2. Asmuo, užsikrėtęs niežais, taip pat šeimos nariai ir kiti asmenys, turėję su sergančiuoju tiesioginį odos sąlytį, turėtų būti apžiūrėti gydytojo ir pradėtas gydymas. Praneškite apie tai mokyklai, kuri gali patikrinti glaudžius ryšius turėjusius asmenis ir užkirsti kelią ligos plitimui mokykloje.
3. Griežtas gydymo kurso laikymasis – kuo mažesnės komplikacijos ir greitesnis pasveikimas.

Atmintinė parengta pagal Užkrečiamųjų ligų ir AIDS centro metodines rekomendacijas „Niežų prevencija ir kontrolė“.

Šiaulių lopšelio – darželio „Dainelė“
 vaikų apžiūros dėl asmens higienos
 tvarkos aprašo
 5 priedas

LAIŠKAS-PRANEŠIMAS TĖVAMS

Gerbiami tėvai (globėjai, rūpintojai),

Taip jau atsitiko, kad grupėje, kurią lanko Jūsų vaikas, kai kurie vaikai apsikrėtė utelėmis. Gali būti, kad nuo utelėtų vaikų apsikrėtė ir Jūsų vaikas.

Tačiau tai dar nereiškia, kad Jūsų namuose nesilaikoma higienos reikalavimų. Net kasdieninis galvos plovimas neapsaugo nuo užsikrėtimo utelėmis. Utelės nemoka skraidyti ar šokinėti. Dažniausiai utelėmis užsikrečiama tiesioginio sąlyčio su utelėtais žmonėmis metu (iš galvos į galvą), rečiau – keičiantis drabužiais, patalyne, šukomis, šepčiais, naudojantis bendra lova, rankšluosčiais, pagalvėmis.

Darželio administracija prašo padėti sustabdyti utelių plitimą. Geriausias būdas kovoti su utelėmis – reguliariai tikrinti vaiko galvą. Įdėmiai perskaitykite šias rekomendacijas net ir tuo atveju, jei Jūsų vaikas nėra užsikrėtęs utelėmis.

Jei radote utelių vaiko galvoje, būtinai informuokite darželį ar kitą įstaigą, kurioje lankosi kiti Jūsų vaikai. Taip pat reikia informuoti ir Jūsų vaiko draugų tėvus ar globėjus. Tai yra vienas iš efektyviausių būdų apsaugoti kitus ir užkirsti kelią pedikuliozės (utelėtumo) plitimui. Jei iškilo klausimų, galite skambinti telefonu: (8 41) 55 28 73, +370 682 33 234 arba El. paštu: dainele@splus.lt.

Ačiū už bendradarbiavimą!